УДК 81’371:821.161.2.09-1Рильський
DOI https://doi.org/10.32782/philspu/2023.3.18

КОЛЬОРИСТИЧНА СЕМАНТИКА В РАННІЙ ПОЕЗІЇ МАКСИМА РИЛЬСЬКОГО

Шуст Людмила Миколаївна,
кандидат філологічних наук,
викладач словесних дисциплін
Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради
ORCID ID: 0000-0001-6761-5497

У статті проаналізовано символіку та функції кольорів у ранніх поетичних творах Максима Рильського – яскравого представника літературної школи неокласиків. Особливої уваги заслуговує символіка кольору, адже він відігравав важливу роль у міфології, богослужінні, народних обрядах, геральдиці, алхімії, образотворчому мистецтві та ін.

У роботі виділено найяскравіші та найчастотніші кольороназви у ранніх творах М. Рильського, визначено їх символіку та семантику.

Найчастіше вживаними кольорами є синій, білий, чорний, золотий, червоний, зелений. Спорадично трапляються й інші кольороназви. Семантичне наповнення вказаних одиниць варіюється: від традиційно усталеної символіки до специфічного авторського трактування.

Синій колір асоціюється із гармонією, спокоєм. Саме цей колір є для письменника консолідуючим ядром для образності й різноманіття. Нормою поетичного слововживання стало поєднання в одному контексті золотої (жовтої) і блакитної гами. З цими кольороназвами пов’язується ідея національного відродження українців, а також романтичні надії та виклик сірій буденщині. Білий колір пов’язують із поняттями світла, сонця, життя, радості, святковості, краси. Для українців білий колір споконвіку священний. Він уособлює божественне, вічне, духовне. Чорний колір традиційно корелює з негативними почуттями чи неприємним досвідом, конотуючи страх, тугу, печаль, розпач, смерть; часто об’єктивує метафоричні значення, пов’язані з емоційним і психологічним станом людини. Зелений здавна вважається символом надії, бо пов’язаний із весною, пробудженням природи, зеленими нивами, що мають дати врожай. За допомогою назв кольору автор творить складні прикметники. Більшість із них вважаємо індивідуально-авторськими новотворами.

У проаналізованих текстах, поряд із традиційними асоціаціями, натрапляємо на специфічні, власне авторські трактування семантики використаних кольороназв. Тоді кольори, які повинні б показати настрій і переживання людини, набирають іншого, часто глибоко філософського значення, перетворюючись на кольори буття.

Ключові слова: *кольороназви, семантика, символіка, асоціації, неокласики.*

Shust Liudmyla. Color semantics in the early poetry of Maksym Rylskyi

The article analyzes the symbolism and functions of colours in the early poetic works of Maksym Rylskyi, a prominent representative of the neoclassical literary school. The symbolism of colour deserves special attention, as it played an important role in mythology, worship, folk rites, heraldry, alchemy, fine arts, etc.

The paper highlights the most striking and frequent colour schemes in M. Rylskyi’s early works, defines their symbolism and semantics.

The most frequently used colours are blue, white, black, gold, red, and green. Other colours are also used sporadically. The semantic content of these units varies: from traditionally established symbolism to the author’s specific interpretation.

Blue is associated with harmony and tranquility. It is this colour that is the consolidating nucleus for imagery and diversity for the writer. The combination of gold (yellow) and blue in one context became the norm of poetic word usage. These colour names are associated with the idea of the national revival of Ukrainians, as well as romantic hopes and a challenge to the grey everyday life. White is associated with the concepts of light, sun, life, joy, festivity, and beauty. For Ukrainians, white has been a sacred colour for centuries. It represents the divine, the eternal, the spiritual. Black is traditionally correlated with negative feelings or unpleasant experiences, connoting fear, longing, sadness, despair, and death; it often objectifies metaphorical meanings related to the emotional and psychological state of a person. Green has long been considered a symbol of hope, as it is associated with spring, the awakening of nature, and green fields that are expected to yield a harvest. With the help of colour names, the author creates complex adjectives. We consider most of them to be individual author’s novelties.

In the analyzed texts, along with traditional associations, we come across specific, authorial interpretations of the semantics of the used colour schemes. In this case, the colours that are supposed to show a person’s mood and feelings take on a different, often deeply philosophical meaning, turning into the colours of being.

Key words: *colour schemes, semantics, symbolism, associations, neoclassical literary school.*

Вступ. Колір у поетичному тексті часто відіграє одну з основних функцій творення оригінальних художніх образів, розкриває й увиразнює стиль окремого автора. З’ясування значення кольору в художньому творі є значущим, оскільки допомагає зрозуміти внутрішній стан ліричного героя: його настрої, переживання, почуття.

Колір відігравав важливу роль у міфології, богослужінні, народних обрядах, геральдиці, алхімії, образотворчому мистецтві та ін. Тому очевидно, що кольороназви у творчості представника «розстріляного відродження» мають особливе стилістичне й асоціативне наповнення.

Мета роботи – проаналізувати найяскравіші та найчастотніші кольороназви у ранніх творах М. Рильського, визначити їх символіку та семантику.

Для досягнення вказаної мети було виконано такі **завдання**: зафіксувати кольороназви у творах М. Рильського шляхом суцільної вибірки; визначити частотність уживання зафіксованих одиниць; простежити символіку, семантику та функції кольороназв.

Матеріали та методи. Використання кольористики в художніх творах було предметом дослідження багатьох науковців: основи студіювання проблеми закладені в працях, зокрема, О. Потебні, Г. Клочека, Л. Пустовіт; кольори та кольоропозначення, їх семантику у творах Лесі Українки вивчали Л. Ставицька, О. Рисак, Л. Шулінова; вплив кольору на індивідуальну картину світу досліджували Т. Дегтярова, О. Левченко, Т. Симоненко, С. Шулякта ін. Поетичні твори М. Рильського частково були предметом окремого дослідження семантики кольороназв О. Гаманової [4] та В. Миронюк.

Під час дослідження кольороназв у ранніх творах М. Рильського (проаналізована збірка «На білих островах» [9], а також окремі поезії 1911–1922 рр. [3]) були використані методи суцільної вибірки лексем, аналіз (зокрема, філологічний і семантичний принципи – для характеристики окремих образів-символів чи художніх засобів) і порівняльний аналіз зафіксованих одиниць, синтез і групування інформації, статистичний.

Результати дослідження. Колір є одним із основних параметрів культурної діяльності людини, бо більшість реалій як матеріального, так і нематеріального світів може бути співвіднесена з ознакою кольору. У поетичному мовленні колористичний елемент вживається як у прямому значенні, характеризуючи зовнішній вигляд різних предметів і явищ навколишньої дійсності, так і в переносному, метафоричному значенні.

У лінгвістів викликають активний інтерес властивості сполучуваності назв кольорів і позначуваних ними предметів, явищ; фразеологія, заснована на колірній лексиці, семіотика кольору в контексті художньої літератури, міфології, фольклору, символіка кольору [12, с. 186].

Характерно, що кожна поетична доба виробляє свою колірну палітру, її семантику, багатоаспектність функціонального навантаження, емоційно-оцінне ставлення до неї.

Творча діяльність Рильського розгорталася тоді в річищі неокласицизму – художньої школи українських поетів, зорієнтованої на античну класику, на продовження гуманістичних традицій європейської поезії нового часу.

Аналіз кольоропозначень у творчості неокласиків свідчить про те, що їм властиве естетичне ставлення до кольору. За добором і застосуванням кольорів у художніх контекстах їм властивий імпресіонізм у відображенні картини світу, тобто письменники відтворюють не той колір, який є постійною ознакою явища, предмета, а властивий явищу чи предмету в конкретний момент за певних умов [4].

Мова творів Максима Рильського – один з найкращих зразків сучасної української літературної мови, для збагачення якої поет доклав чимало зусиль [10, с. 608].

З-поміж головних засобів творення індивідуального стилю поета І. Білодід визначає ритміко-інтонаційне членування тексту, використання різнотипних синтаксичних одиниць, оскільки «питання синтаксису, стилістичного використання багатоманітних синтаксичних структур для увиразнення, підкреслення певного змісту, ідеї твору, створення мовної естетичної тональності посідають одне з найвизначніших місць» [1, с. 341] у поетичній творчості Максима Рильського.

Колір – один із образів творчості письменника, що має глибоке символічне навантаження і співдіє з іншими поетичними елементами (ідеєю, проблематикою, творенням художніх образів ліричних героїв). На нашу думку, аналіз кольористики кожного письменника – обов'язкова умова для розуміння оригінального індивідуально-авторського стилю.

Проаналізувавши ранню творчість М. Рильського, бачимо, що найчастіше вживаними кольорами є синій, білий, чорний, золотий, червоний, зелений. Спорадично трапляються й інші кольороназви. Семантичне наповнення вказаних одиниць варіюється: від традиційно усталеної символіки до специфічного авторського трактування.

Синій і золотий – це кольори, які найбільше опоетизовані романтиками і символістами. Ці барви формують романтичну модель трактування певних образів: поля, землі, вітру, хмар, сонця. На думку багатьох дослідників, кольороназви синій та золотий зберігають дохристиянську символіку, за якою існує стала відповідність між синім кольором та землею, а золотий асоціюється із семантикою оновлення, життєствердження [11, с. 18].

Синій колір асоціюється із гармонією, спокоєм, але також із тихим замріяним смутком, стає носієм додаткового значення «безконечний, безмежний». Однак колірний епітет синій, потрапляючи в художній контекст, стає залежним від нього, зазнає впливу всієї образної тканини художнього твору, що впливає на семантичне перевтілення слова. Поєднуючись із іменниками, які називають абстрактні поняття, епітет синій зазнає складних семантичних зрушень [11, с. 18]. Так, поетичний фразеологізм М. Рильського «синя далечінь» резонував у віршовій мові романтичної стильової течії як знак вимріяного ідеалу. Загалом спостерігаємо, що синій (чи, радше, блакитний / голубий, адже синій в українському народному світосприйманні зливається з символікою блакитної барви [6, с. 538–539]) колір в авторському трактуванні – символ надій, надто далеких, щоб швидко справдитися: *блакитні зграї мрій; мрій блакитний рій* [9, с. 88]; *мрії блакитні влетять у вікно* [9, с. 46]; *а скільки там, серед блакитних зір, / є дивних снів, яких ми не збагнули; на тлі блакиті неземної; і він черкне щасливу землю, / і світ наш буде голубим; і все ми, все покинемо / для блакитнокрилої плавби* [3]; *чому не летиш до ясної блакиті* [9, с. 22]; *на крилах шовкових, блакитно-ясних / я з ними здіймусь, полечу* [9, с. 48].

Хоча в народних піснях синій часто означає журбу (образ синього вина), у М. Рильського він максимально позитивний і життєствердний, напр.: *сміх ясний, як день блакитний; виходжу я на шлях – на смугу ясно-синю* [3].

Важливість цього кольору у власній творчості підкреслює і сам автор: *Як живу / Одноманітно! Навіть синій / Хоч часом колір і назву, / Але то просто вже до стилю, / Та й то – «пора б і перестать»* [3]. Бачимо, що саме синій колір є для письменника консолідуючим ядром для образності й різноманіття.

Золотий колір традиційно пов'язують із осінньою порою року, тому епітет *золотий* посідає особливе місце в поезіях на тему осені. Одне з основних місць посідає значення «кольором подібний до золота», підсилюючись семантикою «освітлений сонцем, сонячний»: *погас останній промінь золотий; сонця золоті стовпи; і стане лан – як стан золотопоясний* [3]; *золотисті нитки ніжні* [9, с. 130]; *сонце тче намітку золотисту* [9, с. 132].

Ця кольороназва вживана у значенні «прекрасний, чарівний»: *прощай, моя мила, зоря золотая* [9, с. 94]*; гей, удармо в струни, браття, / в золотії* [9, с. 108]; *привіт і ласку бачу в їх, / вони ясніш мені, як зорі золоті* [9, с. 40]. Паралельно виділяємо семантику важливості поняття, підсиленого цим епітетом: *і погасла мета золота* [9, с. 116]*; мрії, мрії золотисті* [9, с. 136]; *святого щастя золотий закон* [3]; *і будять у людей надії золоті* [9, с. 66].

Золото, чи то пак позолота, часто має значення фальшивих цінностей, нечесно нажитого багатства, пор.: *зірву зо стін малюнки і квітки, / дешеву розметаю позолоту; хай із кубків золочених п'ють / настойку на ідеалі* [3].

Нормою поетичного слововживання стало поєднання в одному контексті золотої (жовтої) і блакитної гами. З цими кольороназвами пов'язується ідея національного відродження українців, а також романтичні надії та виклик сірій буденщині: *в небі, чистім і прозорім, / сонце сяє, / наче в морі, в жовтім житі / хвиля грає; гей, поля жовтіють, і синіє небо* [3].

Білий колір має глибоко символічне значення у всіх народів світу. Його пов'язують із поняттями світла, сонця, життя, радості, святковості, краси: *білі пави ронять пір'я* [3]. Для українців білий колір споконвіку священний. Він уособлює божественне, вічне, духовне: *махнув, як птиця, білим рукавом* [3].

Мовознавці стверджують, що слово білий первісно означало «блискучий, прозорий, невидимий», а пізніше – «чистий та світлий» [11, с. 20]. Тому не випадково, що всі предмети, явища, яким властивий білий колір, оцінюються позитивно. Проте білий може надавати означуваному й негативної конотації, адже водночас він символізує і смерть: *пливучі острови, неначе з снігу, білі – / на вас лечу… хоч думкою своєю, / щоб серце чарами спокою ви укрили* [9, с. 126]*; безжурний, спокійний я тихо засну / під променем милим, / на острові білім…* [9, с. 128].

Білий отримує в М. Рильського й негативне контекстуальне значення: *і білий пил, колючий і густий, / на легені спадає, як отрута* [3]; або ж демонструє невизначеність: *білі двері / краса в минуле вміє одчинять / і в будуче* [3].

Окремо спинимося на таких різновидах спектру білого, як срібний, сивий, прозорий.

Примітно, що кольороназва срібний має виразнішу семантику розкошів, багатства, ніж навіть золотий. Можливо, це спричинене народними уявленнями, адже у давній Україні-Русі майже всі монети були срібні. Тому бачимо такі образи: *сонце сяє, / річку сріблом обливає* [9, с. 122]*; посріблені ліси окуталися тінню; срібний журавлиний крик* [3].

Інколи поняття *срібний* асоціюється із *сивий*. Останнє має виразну семантику мудрості, досвіду, старості: *тільки син твій – сивий, / а такий малий; і вкриє мудрість голову сріблом* [3].

Прикметник прозорий має семантику ніжності, легкості, виразності, часто поєднується з іншими кольороназвами: *люблю я ті часи, як сонце вже встає / і промінь свій прозорий… ніжно ллє; печать прозорої краси і срібного спокою; вдягає у прозорі рими* [3]; *Світ прозорий, / сяйва море* [9, с. 32].

У поєднанні з білим / прозорим часто можна побачити вже згаданий блакитний / голубий: *обох несуть прозорі крила / в незнаний голубий простір!; серпанок прозоро-блакитної ночі* [3]; *ми летимо ключем в блакитному просторі… / промінням соняшним прозорим оповиті* [9, с. 62]. Бачимо, що таке поєднання додатково підкреслює красу, навіть неземне походження описуваного образу.

Поети часто будують експресію на постійному зіткненні полярностей, на емоційних протиставленнях, одним із засобів вираження яких є білий і чорний кольори. Ці барви становлять собою діаметрально протилежні символи позитивного й негативного. «Чорно-біла графіка є глибоко символічною: трагізм життя і світлий промінь людської душі. Ця символіка є органічною як для українського фольклору, так і для традиційної поетики, а потім українського модерну» [7, с. 345].

В аналізованих текстах протиставлення чорного та білого має зазвичай негативний характер. Часто вони символізують дороги, шляхи, які вибирає кожен у своєму житті, причому в обох випадках шляхи ці є однаково складними, насамперед з психологічної точки зору: *вітер виє, / хмари чорні в гурт зганяє, / хмари білі розриває…* [9, с. 130]*; устануть свідки темноокі / Зо дна поблідлої душі; голоси і лживі, й праві, / темний гріх і світлий сміх* [3].

Чорний є домінантним на означення загрози і трагедійності буття, що чатують на людину: *розлука серце ссе / і розпускає чорні крила* [9, с. 94]*; шлях висвічував між чорними дубами* [3].

В українській етнотрадиції чорний колір традиційно корелює з негативними почуттями чи неприємним досвідом, конотуючи страх, тугу, печаль, розпач, смерть. Кольороназва чорний часто об'єктивує метафоричні значення, пов'язані з емоційним і психологічним станом людини. Так, українській ментальності властивим є розуміння чорного як такого, що асоціюється зі сльозами, горем, бідою, сумом, журбою [8, с. 146]: *і кров лилась, ворожа чорна кров – річками* [9, с. 106].

Часто чорний позначає не тільки колір природних явищ у темну пору чи важкість грозових хмар, масив-

ність гір, густоту лісу, а й відтворює емоційне враження від споглядання природи, почуття людини, актуалізуючи переносне значення слова: *як страшно кругом, / як чорнії хвилі шумлять і ревуть* [9, с. 112]*; чорної вершини / безсила пада тінь на потьмарілий луг* [3].

Однак часто в М. Рильського цей колір ужитий із позитивною семантикою, адже водночас чорний – це колір, який символізує мудрість, владу, знання, уособлює колір родючості землі, глибини і таїни буття [8, с. 146]. Навіть лягаючи в основу антитези, він не має виразно негативного чи загрозливого спрямування: *розлягайся, скибо чорна, / сійся, зерно, і рости; у чорно-синій соковитій барві* [3].

У структурі значення кольороназви *чорний* чітко виділяється семантичний компонент *темний.* Про його реалізацію лексемою чорний можна говорити тоді, коли приписувана ознака має нечітке, невиразне колірне забарвлення. На нашу думку, М. Рильський дотримується традиційного трактування семантики цього кольору (з темрявою пов'язують розгул нечистої сили, тому пітьма навіює страх, небезпеку, темнота призводить до різних неприємних ситуацій [6, с. 591]): *страшно так літають… темно навкруги; прив'язано човен до темного коріння; забудь про вежі темної гордині; темний грім / перекотився під німим склепінням; несли тягар у темряві подвійній* [3].

Символ повноти життя, свободи, радості і любові – у червоному кольорі: *вже червоніють помідори, / і ходить осінь по траві; нове життя, як мак червоний; червонобоким яблуком округлим / скотився день* [3]. В українському фольклорі червона барва є характерною в описі дівочої вроди. З іншого боку, червоний – це колір пролитої крові, тому асоціюється з війною, агресивністю, ворожнечею, помстою, смертю: *і де її ступали черевички, / червоні там, криваві стали річки* [3].

Прикметник кривавий, на нашу думку, поєднує семантику кольору (червоний) і таких якостей, як жорстокість, зневагу, злість: *пийте, цілуйте криваві уста!* [3].

Оригінальною авторською антитезою вважаємо незвичне протиставлення червоного й білого як злого й доброго: *щоб світ востаннє розколоть / на так і ні, на біле і червоне* [3].

Зелений здавна вважається символом надії, бо пов'язаний із весною, пробудженням природи, зеленими нивами, що мають дати врожай: *серед пустелі сад насаджувать зелений; живи, розгортайся, липкий зелений листе; не виросте зелена рута вдруге; не знати, де кінець, а де початок / тих обширів зелених та буйних; де вас подіти, зелені надії?; а в серці мрії зеленіли; а скільки мрій було зеленою весною* [3]. А надія й молодість, своєю чергою, пов'язуються з радощами й веселістю: *зелені тіні по душі майнули / м'якого моху свіжо-чистий тон; і любо впасти на зелену тінь / натрудженим тілом* [3].

Водночас зелений – символ молодості: *чимало я стрічав / людей старих, підстарших, ба й зелених* (пор. «Ой ти, козаче, зелений барвінку!» [6, с. 242]). Власне, українська традиційна символіка зеленого кольору пов'язана з життям, молодістю, свіжістю, вічністю [2, с. 27].

Рожевий колір автор пов'язує із красою та сподіваннями на майбутнє: *рожево-сиза мгла / оповиває степ; і вітрилами рожевими / зацвітає небосхил; не надивився, ні! я на сади рожеві; натягає рожевії віжки / в небі ранній візник* [3].

Спорадично натрапляємо на інші кольороназви, які, очевидно, мають прозору семантику й ужиті для увиразнення, візуалізації описаного образу, напр.: *наче в морі, в жовтім житі / хвиля грає; ліловий чебрик сохне на поляні; це ти гудеш роями бджіл брунатних; з усміхом зайти за мідний небосхил; розлився буриновий мед* [3] та ін.

У ранній творчості М. Рильський використовує для повноти образу і традиційні сталі фольклорні епітети: *вуса чорні, сірий вовк, сизий орел, вороний кінь, дівчина білолиця* тощо.

За допомогою назв кольору автор творить складні прикметники (більшість із них вважаємо індивідуально-авторськими новотворами), зокрема, з такими частинами:

– золото-: *золотоокий метеор, золотопоясний стан, злотолитий ранок, злотоіскрявий вихор, червоноіскрявий вахляр*;

– синьо-: *синьоокий день, синьоокий Крим*;

– біло-: *біло-крилатий парус; білогрива хвиля*;

– срібно-: *срібномісячна кімната, сріблоткані хмарки*;

– жовто-: *жовторебрі кручі*;

– блакитно-: *блакитнокрила плавба*.

Висновки. Отже, в основному письменник дотримується загальноприйнятої символіки певного кольору. Здебільшого колір викликає традиційні асоціації. Однак інколи натрапляємо на специфічні, власне авторські трактування семантики використаних кольороназв. Тоді кольори, які повинні б показати настрій і переживання людини, набирають іншого, часто глибоко філософського значення, перетворюючись на кольори буття. Перспективними вважаємо подальші дослідження кольористики у семантичній структурі художніх текстів.

Література:

1. Білодід І.К. Поетична мова Максима Рильського: вибрані праці в 3-х т. Київ : Наукова думка, 1986. Т. 3. С. 267–393.

2. Босак Н., Копусь О. Кольорова палітра збірки поезій Ліни Костенко «Річка Геракліта». *Українська словесність у полікультурно-освітньому просторі сьогодення.* Одеса, 2021. С. 24–30.

3. Вірші Максима Рильського. URL: https://onlyart.org.ua/ukrainian-poets/virshi-maksyma-rylskogo/.

4. Гаманова О. Експресивно-виражальні можливості кольористичної лексики (на прикладі поезій поетів-неокласиків). *Науково-дослідна робота молодих учених: стан, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. 2–6 грудня 2013 р. Херсон : ХДУ, 2013. С. 292–298.

5. Доценко О. Кольористика як засіб асоціативно-образного бачення твору. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/Ulvzsh_2014_12_5%20(1).pdf.
6. Жайворонок В.В. Знаки української етнокультури : Словник-довідник. Київ : Довіра, 2006. 703 с.
7. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилістика української мови. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
8. Мисливець Д. Лінгвокультурна природа назв на позначення чорного кольору в поетиці Ю. Андруховича. *Магістерський науковий вісник.* 2021. № 36. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/20654/1/Myslyvets.pdf.
9. Рильський М. На білих островах: лірика. Київ : «Життя й мистецтво», 1910. 69 с. URL: https://chtivo.org.ua/literature/hudozhnja/3929-na-bilih-ostrovah-lirika.html
10. Цівун Н.М. Лінгвостилістичні дослідження мовотворчості Максима Рильського. URL: http://litmisto.org.ua/?p=25299.
11. Шимків Н.М. Семантико-стилістична характеристика колірних епітетів у ліриці поетів «Празької школи». *Наукові записки Інституту журналістики*. Київ, 2006. Т. 25. С. 16–22.
12. Шумбар О.О. Кольористична лексика в ідіостилі О. Довженка: семантичний і стилістичний аспекти. *Література та культура Полісся* : збірник наукових праць. Вип. 77. *Серія «Філологічні науки».* № 3. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2014. С. 185–191.

References:

1. Bilodid, I.K. (1986). *Poetychna mova Maksyma Rylskoho [Poetic language of Maksym Rylskyi]*. Vols. 3. Kyiv: Naukova dumka, pp. 267–393 [in Ukrainian].
2. Bosak, N., & Kopus, O. (2021). Kolorova palitra zbirky poezii Liny Kostenko «Richka Heraklita» [The color palette of Lina Kostenko's «River Heraclitus» pose collection]. *Ukrainska slovesnist u polikulturno-osvitnomu prostori sohodennia [Ukrainian literature in today's multicultural and educational space].* Odesa, pp. 24–30 [in Ukrainian].
3. Virshi Maksyma Rylskoho [Poems by Maksym Rylskyi]. Retrieved from: https://onlyart.org.ua/ukrainian-poets/virshi-maksyma-rylskogo/ [in Ukrainian].
4. Hamanova, O. (2013). Ekspresyvno-vyrazhalni mozhlyvosti kolorystychnoi leksyky (na prykladi poezii poetiv-neoklasykiv) [Expressive and expressive possibilities of coloristic vocabulary (on the example of the poetry of neoclassical poets)]. *Naukovo-doslidna robota molodykh uchenykh: stan, problemy, perspektyvy [Research work of young scientists: state, problems, prospects].* Kherson: KhDU, pp. 292–298 [in Ukrainian].
5. Dotsenko, O. Kolorystyka yak zasib asotsiatyvno-obraznoho bachennia tvoru [Colorism as a means of associative and figurative vision of the work]. Retrieved from: file:///C:/Users/user/Downloads/Ulvzsh_2014_12_5%20(1).pdf.
6. Zhaivoronok, V.V. (2006). *Znaky ukrainskoi etnokultury: Slovnyk-dovidnyk [Signs of Ukrainian ethnoculture].* Kyiv: Dovira [in Ukrainian].
7. Matsko, L.I., Sydorenko, O.M., & Matsko, O.M. (2003) *Stylistyka ukrainskoi movy [Stylistics of the Ukrainian language]*. Kyiv: Vyshcha shkola [in Ukrainian].
8. Myslyvets, D. (2021). Linhvokulturna pryroda nazv na poznachennia chornoho koloru v poetytsi Yu. Andrukhovycha [The linguistic and cultural nature of the names for black color in the poetics of Y. Andruhovich]. *Mahisterskyi naukovyi visnyk [Master's scientific bulletin]*. Retrieved from: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/20654/1/Myslyvets.pdf.
9. Rylskyi, M. (1910). Na bilykh ostrovakh [On the white islands]. Kyiv: Zhyttia y mystetstvo [in Ukrainian].
10. Tsivun, N.M. Linhvostylistychni doslidzhennia movotvorchosti Maksyma Rylskoho [Linguistic and stylistic studies of Maksym Rylsky's language creation]. Retrieved from: http://litmisto.org.ua/?p=25299.
11. Shymkiv, N.M. (2006). Semantyko-stylistychna kharakterystyka kolirnykh epitetiv u lirytsi poetiv «Prazkoi shkoly» [Semantic and stylistic characteristics of color epithets in the lyrics of the poets of the "Prague School"]. *Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky [Scientific notes of the Institute of Journalism].* Kyiv, pp. 16–22 [in Ukrainian].
12. Shumbar, O.O. (2014). Kolorystychna leksyka v idiostyli O. Dovzhenka: semantychnyi i stylistychnyi aspekty [Color vocabulary in idiostyle O. Dovzhenka: semantic and stylistic aspects]. *Literatura ta kultura Polissia [Literature and culture of Polissia].* Vols. 77. Nizhyn: NDU im. M. Hoholia, pp. 185–191 [in Ukrainian].